

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Daniely Zemanové, soudkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudce JUDr. Miloslava Výborného v právní věci žalobce: **Ing. P. K.**, zast. JUDr. Tomášem Rydvaem, advokátem se sídlem Křížkova 18, Praha 8, proti žalovanému: **Krajský úřad kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 57, Jihlava, proti rozhodnutí Krajského úřadu kraje Vysočina ze dne 22. 5. 2013, č. j. KUJI 36097/2013, sp. zn. OOSČ 840/2012 OOSC/254/DT, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 30. 9. 2013, č. j. 22 A 68/2013 - 21,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 30. 9. 2013, č. j. 22 A 68/2013 – 21, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Včas podanou kasační stížností se stěžovatel domáhal zrušení usnesení Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) ze dne 30. 9. 2013, č. j. 22 A 68/2013 – 21. Tímto usnesením byla odmítnuta žaloba stěžovatele proti rozhodnutí Krajského úřadu kraje Vysočina ze dne 22. 5. 2013, č. j. KUJI 36097/2013, sp. zn. OOSČ 840/2012 OOSC/254/DT, jímž bylo zamítnuto odvolání stěžovatele proti rozhodnutí Magistrátu města Jihlava ze dne 13. 8. 2012, č. j. MMJ/OD/11762/2012-7, JID: 91074/2012/MMJ, ve věci přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 2. zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemích komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a jímž bylo toto rozhodnutí potvrzeno.

II. Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalovaného a repliky stěžovatele

[2] Stěžovatel podal kasační stížnost z důvodu dle § 103 odst. 1 písm. e) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Namítl, že krajský soud nesprávně posoudil otázku včasnosti žaloby, neboť rozhodnutí žalovaného mu nemohlo být doručeno dne 3. 6. 2013 fikcí na adresu jeho pracoviště.

[3] Dle stěžovatele krajský soud nerozhodoval na základě spolehlivě zjištěného stavu věci a spokojil se s tvrzením žalovaného ze dne 30. 9. 2013 o způsobu doručování. Stěžovatel dne 22. 10. 2013 při nahlížení do soudního spisu zjistil, že krajskému soudu nebyl doručen kompletní spis žalovaného. Tomu dle stěžovatele nasvědčuje i skutečnost, že téhož dne stěžovatel nahlížel i do správního spisu a tento se nacházel u žalovaného a nikoliv u soudu.

[4] Stěžovatel uvedl, že v době správního řízení u Magistrátu města Jihlava (dále jen „magistrát“) byl na dovození a zaslal omluvu z jednání ze dne 29. 6. 2012, ve které podmíněně (ve smyslu § 20 správního řádu) žádal o zaslání písemnosti na adresu svého tehdejšího pracoviště, a to „pro případ, kdyby se magistrátu nedařilo doručovat na adresu jeho trvalého bydliště“. V žádném případě však tento úkon neznamenal „určení doručovací adresy ve smyslu § 19 odst. 3 správního řádu“. Pokud by byl správní orgán opravdu přesvědčen, že v omluvě byla sdělena adresa pro doručování, jistě by mu nezasílal další (následující) písemnosti současně na adresu trvalého bydliště i na adresu pracoviště. Ze spisu žalovaného je zřejmé, že veškeré další písemnosti byly stěžovatelem přebírány (dne 11. 9. 2012 a 22. 9. 2012) pouze na adrese trvalého bydliště. Na adrese pracoviště písemnosti přebírány nebyly (navíc se tam od 1. 10. 2012 nevyskytoval). Dle stěžovatele pokud měl správní orgán pochybnosti o obsahu sdělení (omluvy), měl se stěžovatele dotázat. Stěžovatel dále uvedl, že následně byl ve správním řízení zastoupen advokátem, proto mělo být doručováno tomuto advokátu; vznikem zastoupení podle jeho názoru „padají“ veškeré předchozí podmínky pro doručování, a to na jakoukoliv adresu. Po pozdějším ukončení zastoupení advokátem měl žalovaný, dle stěžovatele, povinnost doručovat stěžovateli písemnosti do místa trvalého bydliště a jediné tam by mohla nastat případná fikce doručení. Pokud žalovaný následně zaslal písemnost na pracoviště stěžovatele, toto sice směl (mohl dle § 20 správního řádu zasílat kamkoliv, kde by mohl být stěžovatel zastížen), nicméně stěžovatel zastížen nebyl a na adrese pracoviště nemohla nastat fikce doručení; uvedl, že tuto adresu žalovanému ve svém podání ze dne 7. 5. 2013 nesdělil. Stěžovatel konstatoval, že o existenci rozhodnutí žalovaného se dozvěděl až dne 14. 8. 2013 od ministerstva dopravy (u něhož brojil proti nečinnosti žalovaného v odvolacím řízení) a od tohoto data tedy teprve začala běžet lhůta pro podání žaloby.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti sdělil, že rozhodnutí o odvolání bylo stěžovateli doručeno formou fikce na adresu jeho pracoviště. Stěžovatel uvedl ve své písemné omluvě ze dne 29. 6. 2012 ve správním řízení u magistrátu tuto adresu jako adresu pro doručování ve smyslu § 19 odst. 3 správního řádu a nelze brát ohled na to, že ji neurčitě podmiňoval čerpáním dovození. Stěžovatel ostatně ani svůj projev vůle doručovat mu na pracoviště nikdy neodvolal. Dle žalovaného je tvrzení stěžovatele, dle kterého pozdějším vznikem zastoupení advokátem „padají“ veškeré předchozí podmínky pro doručení, nelogické a nemá oporu v právní úpravě doručování ve správním řádu. Žalovaný sdělil, že doručoval současně na adresu bydliště a na adresu pracoviště stěžovatele z důvodu snahy o seznámení stěžovatele s obsahem doručovaných písemností. Žalovaný poukázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 Afs 202/2004, sp. zn. 1 Afs 86/2007 a sp. zn. 1 Afs 148/2008 s tím, že interpretační a aplikační právní problémy při doručování je zapotřebí řešit s maximální mírou racionality, nikoliv formalisticky.

[6] Ve své replice stěžovatel setrval na argumentaci uvedené v kasační stížnosti a uvedl, že nikoliv jakékoliv jeho chování, nýbrž právě nesprávný postup samotného žalovaného způsobil nemožnost řádného doručování. Stěžovatel nově namítl, že krajský soud neprovedl důkazy označené v žalobě, a že jeho potrestání za přestupek není na místě.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[7] Krajský soud usnesením odmítl žalobu stěžovatele pro opožděnost dle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť dospěl k závěru, že rozhodnutí žalovaného bylo žalobci doručeno fikcí dne 3. 6. 2013 na adresu zaměstnavatele. Současně konstatoval, že na adrese trvalého bydliště stěžovatele převzala

pokračování

zásilku místo stěžovatele jiná osoba. Stěžovatel se závěrem o doručení fikcí nesouhlasil. Stěžejní spornou otázkou tedy je a bylo, zda rozhodnutí žalovaného bylo doručeno stěžovateli tzv. fikcí na adresu jeho pracoviště, neboť na tom závisel (dle krajského soudu) počátek zákonné dvouměsíční lhůty pro podání žaloby ke krajskému soudu.

[8] Pokud stěžovatel brojil kasační stížností proti usnesení krajského soudu o odmítnutí žaloby, přichází zde z povahy věci v úvahu pouze kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu. Nejvyšší správní soud je v takovém případě v řízení o kasační stížnosti oprávněn zkoumat pouze to, zda rozhodnutí krajského soudu a důvody, o které se toto rozhodnutí opírá, jsou v souladu se zákonem; jeho úkolem není věcně přezkoumávat, zda je žaloba stěžovatele důvodná nebo zda rozhodnutí žalovaného bylo zákonné či nikoliv. V tomto smyslu je třeba nahlížet také stěžovatelovu námitku o nedůvodnosti jeho postihu za přestupek a námitku o opomenutí navržených důkazů krajským soudem; pokud jde o navržený důkaz správním spisem za účelem zpochybnění řádného doručování žalovaným, vyjadřuje se k tomuto Nejvyšší správní soud níže. Uvedený kasační důvod je v dané věci jediný možný, přičemž tento v sobě zahrnuje kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. a), c) a d) s. ř. s.

[9] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, neboť usnesení krajského soudu je nezákonné.

[10] Z vyžádaného soudního spisu je zřejmé, že krajský soud neměl při rozhodování k dispozici správní spis a pouze si vyžádal od žalovaného zaslání kopie rozhodnutí žalovaného a kopie dokladu o doručení tohoto rozhodnutí, a to „*z důvodu ověření dat*“ na daných dokladech/listinách (čl. 11 spisu). Žalovaný zaslal krajskému soudu kopie dvou dokladů o doručování rozhodnutí žalovaného, ze kterých vyplývá, že jedna zásilka byla doručována na adresu trvalého pobytu stěžovatele a druhá na adresu společnosti K&V ELEKTRO, a. s. Zásilku doručovanou na adresu trvalého pobytu stěžovatele převzala dne 23. 5. 2013 osoba odlišná od stěžovatele. Při doručování zásilky na adresu společnosti, resp. zaměstnavatele stěžovatele (jak krajský soud uvedl), nebyl nikdo zastížen a zásilka nebyla vyzvednuta ani v úložní době, proto byla následně dne 5. 6. 2013 vložena poštovním doručovatelem do schránky společnosti. Žalovaný poté ještě elektronicky zaslal krajskému soudu svůj úřední záznam, dle kterého poštovní doručovatel zásilku s rozhodnutím žalovaného předal neoprávněně na adrese trvalého pobytu stěžovatele na naléhání tchyně stěžovatele. Žalovaný zaslal krajskému soudu také kopii omluvy stěžovatele ze dne 29. 6. 2012 z jednání u magistrátu, ve které stěžovatel závěrem uvedl: „*Dále Vás žádám, pokud by se Vám nedařilo mi doručovat z důvodů dovolených do místa bydliště, aby bylo doručováno na adresu pracoviště: K&V ELEKTRO, a. s., Strakonická 1d, Praha 5*“. V omluvě odůvodňoval svou absenci u nařízeného jednání magistrátu na den 16. 7. 2012 tím, že v době letních prázdnin pobývá s dětmi mimo místo trvalého pobytu.

[11] Krajský soud dovodil svůj závěr o fikci doručení rozhodnutí žalovaného na základě dat (údajů) uvedených na dokladu o doručování stěžovateli na adresu společnosti (pracoviště). Z usnesení krajského soudu však nevyplývá, jak soud dospěl k závěru o splnění podmínek pro aplikaci zákonné fikce doručení, resp. zda a jak hodnotil zákonnost samotného doručování rozhodnutí žalovaným na danou adresu ve smyslu § 19, 20, 23 a 24 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř.“). O omluvě stěžovatele z jednání magistrátu, jejíž kopie byla krajskému soudu zaslána žalovaným, se soud ve svém usnesení nijak nezmiňuje a není zřejmé, že by z ní cokoliv dovozoval nebo ji jakkoliv hodnotil a bral v úvahu; obsah textu dané omluvy se přitom jeví s ohledem na postoj stěžovatele a žalovaného jako zásadní a sporný. Správní spis si krajský soud – jak již uvedeno – pro posouzení zákonnosti doručování nevyžádal; nemohl tak ve svých závěrech vycházet ani z toho, jakým způsobem a na jaké adresy byly v průběhu správního řízení stěžovateli zásilky doručovány. Ze správního spisu vyžádaného

Nejvyšším správním soudem je mimo jiné např. zjevné, že společnost K&V ELEKTRO, a. s, zásilku s rozhodnutím žalovaného vrátila žalovanému dne 11. 6. 2013 s tím, že tam stěžovatel již nepracuje; rovněž tuto skutečnost je třeba zvažovat při posuzování zákonnosti doručování rozhodnutí žalovaného stěžovatelí.

[12] Krajský soud současně konstatoval, že zásilku doručovanou na adresu trvalého bydliště stěžovatele převzala jiná osoba než stěžovatel. Zůstalo však jen u tohoto konstatování, jež vycházelo z údajů uvedených na druhém dokladu o doručování. Není zřejmé, jak krajský soud hodnotil zákonnost tohoto doručování ve smyslu § 19, 20, 23 a 24 s. ř. a význam (resp. právní důsledky) daného doručování vedle doručování zásilky také na adresu společnosti (pracoviště stěžovatele). O úředním záznamu žalovaného, který byl krajskému soudu zaslán žalovaným, se soud ve svém usnesení také nijak nezmiňuje.

[13] V dané věci stěžovatel již v žalobě namítal, že mu do podání žaloby nebylo rozhodnutí žalovaného doručeno a o vydání rozhodnutí se dozvěděl až v rámci řízení o jeho žádosti uplatňující opatření proti nečinnosti žalovaného. Z usnesení krajského soudu je přitom patrné, že soud ve svém závěru o opožděnosti žaloby vycházel toliko z kopie jednoho dokladu o doručování, aniž by jakkoliv hodnotil zákonnost samotného doručování (vč. splnění podmínek pro aplikaci fikce doručení) či fakt doručování na dvě adresy (v případě doručování na adresu trvalého pobytu neučinil žádný závěr). Jak uvedl Nejvyšší správní soud již ve svém rozsudku ze dne 10. 5. 2007, č. j. 9 As 24/2007 – 57 (dostupný na stránkách www.nssoud.cz), na který krajský soud sám v usnesení poukazuje, odmítnutí žaloby mající za následek její věcné neprojednání, představuje natolik závažný zásah do práv stěžovatele (žalobce), že podmínky pro takové rozhodnutí krajského soudu musí být jednoznačně zjištěny a prokázány. Tomu však krajský soud nedostál; jeho závěry o doručení fikcí jsou v podstatě nepřezkoumatelné, neboť nejsou zřejmé důvody, o které se jeho usnesení opírá. Není tedy v daném případě na místě poukazovat na formalismus při posuzování doručování, jak namítl žalovaný ve svém vyjádření, s odkazem na tři předchozí rozsudky zdejšího soudu (rozsudek ze dne 17. 12. 2007, č. j. 1 Afs 86/2007 – 112, se přitom vůbec nezabývá problematikou doručování).

[14] Pro výše uvedené shledal Nejvyšší správní soud usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 30. 9. 2013, č. j. 22 A 68/2013 – 21, nezákonným, proto jej postupem dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[15] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne Krajský soud v Brně v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. prosince 2013

Mgr. Daniela Zemanová
předsedkyně senátu